

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН СІОУЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕННІКАУ БЕЛАРУСІ І КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР

№ 39 (898)

Субота, 27 верасня 1952 года

Цана 50 кап.

XX з'езд Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі

20 — 23 верасня 1952 года ў горад Мінску, у памяшканні Акруговага Дома афіцэраў, адбыўся XX з'езд Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі.

13 гады. За сталем прэзідыума члены бюро ЦК КП(б) Беларусі таварышы Патолячэў Н. С., Кляшчэў А. Я., Казлоў В. І., Зімянін М. В., Абрасімаў П. А., Гарбуноў Ц. С., Ганежка І. П., Цімашэнка С. К. і кандыдаты ў члены бюро ЦК КП(б) Беларусі таварышы Машэраў П. М., Калінін П. З.

Пад бурныя апладысменты дэлегатаў тав. Патолячэў на даручэнне ЦК КП(б) Беларусі аб'яўляе XX з'езд Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі адкрытым.

З'езд аднагалосна выбірае прэзідыум. Паступае прапанова аб выбарні Ганаровага прэзідыума XX з'езда КП(б) Беларусі ў складзе Палітбюро Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) на чале з таварышам Сталіным.

Уносіцца прапанова выбраць Ганаровым Старшынёй з'езда вялікага правядыра народаў Іосіфа Вісар'янавіча Сталіна. (Усе ўстаюць, у зале доўга грывіць аваяцыя. Раздаюцца воклічы: «Слава вялікаму Сталіну!», «Няхай жыве таварыш Сталін!», «Вялікаму Сталіну ура!», «Няхай жыве і здраўствуе доўгія гады таварыш Сталін!»).

З'езд з вялікім натхненнем выбірае ў Ганаровы прэзідыум XX з'езда Палітбюро ЦК ВКП(б) і Ганаровым Старшынёй з'езда таварыша І. В. Сталіна.

Выбіраюцца сакратарыят, рэдакцыйная камісія і мандатная камісія з'езда. Тав. Патолячэў уносіць на абмеркаванне парадак дня XX з'езда КП(б) Беларусі. З'езд аднагалосна зацверджае парадак дня.

1. Справаздачны даклад Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) Беларусі — дакладчык сакратар ЦК ВКП(б) тав. Патолячэў Н. С.

2. Справаздачны даклад Цэнтральнай рэвізійнай камісіі ВКП(б) Беларусі — дакладчык старшынёй Цэнтральнай рэвізійнай камісіі тав. Седых В. Я.

3. Абмеркаванне праекта ЦК ВКП(б) «Дырэктывы XIX з'езда партыі па пяцігадовым плане развіцця СССР на 1951 — 1955 гады».

4. Абмеркаванне праекта ЦК ВКП(б) «Тэкст змененага Статута партыі».

5. Выбары Цэнтральнага Камітэта ВКП(б) Беларусі.

6. Выбары Цэнтральнай рэвізійнай камісіі ВКП(б) Беларусі.

7. Выбары дэлегатаў на XIX з'езд ВКП(б).

Зацверджаецца рэгламент работы з'езда. Тав. Зімянін М. В. прадастаўляе слова для справаздачнага даклада Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі сакратару ЦК КП(б) тав. Патолячэву Н. С.

Дэлегаты з'езда з вялікай увагай выслухалі справаздачу Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі. Даклад неаднаразова перапыняўся апладысмантамі. Бурнай аваяцыяй дэлегаты сустракаюць заключныя словы дакладчыка, звернутыя да таварыша Сталіна. Усе ўстаюць. Доўга не змаўчае бурная аваяцыя ў часце вялікага правядыра і настаўніка.

Са справаздачным дакладам Цэнтральнай рэвізійнай камісіі КП(б) Беларусі выступіў старшынёй Цэнтральнай рэвізійнай камісіі тав. Седых В. Я.

У спрэчках па справаздачных дакладах выступіла 29 чалавек. З'езд адзінадушна рашыў: прызначыць палітычную лінію Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі правільнай і прантычнаю работу здвальняючай.

Зацверджаецца справаздача Цэнтральнай рэвізійнай камісіі КП(б) Беларусі. Затым з'езд пераходзіць да абмеркавання праекта ЦК ВКП(б) «Дырэктывы XIX з'езда партыі па пяцігадовым плане развіцця СССР на 1951 — 1955 гады».

У абмеркаванні праекта дырэктыў XIX з'езда ВКП(б) на пяцігадовым плане прынялі ўдзел 12 чалавек. З'езд адзінадушна з'аб'явіў праект ЦК ВКП(б) «Дырэктывы XIX з'езда партыі па пяцігадовым плане развіцця СССР на 1951 — 1955 гады».

З'езд абавязваў ЦК, абкомы, гаркомы, райкомы ВКП(б) Беларусі і пярвічныя партыйныя арганізацыі ў строгай адпаведнасці з пастановай Сакратарыята ЦК ВКП(б) забяспечыць далейшае шырокае абмеркаванне дырэктыў XIX з'езда партыі па пяцігадовым плане ва ўсіх партыйных арганізацыйных рэспублікі, прыцягнуць да абмеркавання ўсіх членаў і кандыдатаў партыі пры поўнай свабодзе крытыкі.

Затым з'езд пераходзіць да абмеркавання праекта ЦК ВКП(б) «Тэкст змененага Статута партыі». З паведамленнем аб тэксце змененага Статута выступіў сакратар ЦК КП(б) Беларусі тав. Гарбуноў Ц. С.

У абмеркаванні праекта ЦК ВКП(б) «Тэкст змененага Статута партыі» прынялі ўдзел 6 чалавек. З'езд адзінадушна з'аб'явіў праект змененага Статута партыі, унесены на разгляд XIX з'езда ВКП(б).

З'езд адзначыў, што праект змененага Статута партыі цоўнасцю адлюстроўвае тэму змены, якія адбыліся за апошнія гады ў жыцці партыі, і багатым вошчым у галіне партыйнага будаўніцтва, накоплены Комуністычнай партыяй за гады, якія прайшлі пасля XVIII з'езда ВКП(б).

З'езд абавязваў Цэнтральны Камітэт, абкомы, гаркомы, райкомы партыі і пярвічныя партыйныя арганізацыі КП(б) Беларусі ў адпаведнасці з рашэннем Сакратарыята ЦК ВКП(б) забяспечыць далейшае шырокае абмеркаванне Статута партыі ўсімі членамі і кандыдатамі партыі пры поўнай свабодзе крытыкі.

На з'ездзе былі зачытаны прывітальныя тэлеграмы на імя XX з'езда Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі ад VIII з'езда Компартыі Таджыкістана, XI з'езда Компартыі Туркменістана, ад VI з'езда Компартыі большэвікоў Кіргізіі, ад VI з'езда Компартыі большэвікоў Казахстана, ад XII з'езда Компартыі большэвікоў Латвіі і ад IV з'езда Компартыі большэвікоў Малдавіі.

Дэлегаты з вялікім натхненнем сустраклі прывітання. Адзінадушна былі прыняты тэксты тэлеграм адказ.

З вялізарным удзімам прынят тэкст прывітальнай тэлеграмы ад XX з'езда Компартыі большэвікоў Беларусі на імя XVII з'езда Компартыі большэвікоў Украіны.

Таварыш Патолячэў зачытае шматлікія прывітальныя тэлеграмы, атрыманыя на імя з'езда ад калектываў працоўных рэспублікі. Калектывы прадпрыемстваў, будоўляў, калгасы і райны паведамляюць аб

выкананні сацыялістычных абавязальстваў, узятых у часце XIX з'езда ВКП(б) і XX з'езда КП(б) Беларусі.

З'езд выбраў Цэнтральны Камітэт Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі, Цэнтральную рэвізійную камісію КП(б) Беларусі і дэлегатаў на XIX з'езд Усеазаўнай Комуністычнай партыі (большэвікоў).

Паведамленне старшынёй падліковай камісіі тав. Красоўскага Н. І. аб тым, што таварыш Сталін Іосіф Вісар'янавіч аднагалосна выбран членам Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі дэлегаты сустракаюць доўгай захвалення аваяцыяй і прывітальнымі воклічамі.

Бурнай аваяцыяй сустракаюць дэлегаты паведамленне аб тым, што таварыш Сталін І. В. і яго бліжэйшыя саратнікі таварышы Молатаў В. М., Маленко Г. М., Барашылаў К. Е. аднагалосна выбраны дэлегатамі на XIX з'езд ВКП(б).

З'езд адзінадушна прыняў рэзалюцыю па справаздачнаму дакладу Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі.

З вялізарным удзімам, пад доўга не змаўкаючай аваяцыя з'езд прымае пісьмо вялікаму правядыру Комуністычнай партыі і савецкага народа таварышу Сталіну.

Закрываючы з'езд, тав. Патолячэў гаворыць: — XX з'езд Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі завяршыў сваю работу. Паведалены вынікі дзейнасці Компартыі рэспублікі за перыяд больш трох год. З'езд прадэманстраваў маналітысць Беларускай партыйнай арганізацыі, не адзінаства і згуртаванасць вакол ленынска-сталінскага Цэнтральнага Камітэта ВКП(б), вакол вялікага правядыра і настаўніка таварыша Сталіна.

Кіруючыся дырэктывамі ЦК ВКП(б) да XIX з'езда партыі, XX з'езд КП(б) Беларусі падвергнуў рэзкай крытыцы недахопы ў рабоце Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі і партыйных арганізацый рэспублікі, нацеліў шляхі да ліквідацыі гэтых недахопаў, вызначыў далейшыя задачы Компартыі рэспублікі ў справе кіраўніцтва гаспадарчым і культурным будаўніцтвам і ўдзіму партыйна-арганізацыйнай і партыйна-палітычнай работы.

Большэвікі Беларусі ідуць да XIX з'езда вялікай партыі Леніна — Сталіна дасна згуртаванымі радамі, гатовы выканаць любое заданне таварыша Сталіна.

Няхай жыве наша Савецкая Радзіма! Няхай жыве Комуністычная партыя Савецкага Саюза — партыя Леніна — Сталіна — арганізатар і натхніцель гістарычных перамог савецкага народа!

Слава вялікаму правядыру і настаўніку, роднаму і любімаму таварышу Сталіну! Заключныя словы тав. Патолячэва тошчуць у гроне аваяцыі. У адзіным парыве ўсе ўстаюць. З усіх канцоў залы нясуцца воклічы: «Няхай жыве любімы Сталін!», «Слава роднаму таварышу Сталіну!», «Няхай доўгія гады жыве наш родны і любімы таварыш Сталін!». Грывіць «ура» ў часце вялікага правядыра ўсіх працоўных, лепшага друга Беларускага народа, геніяльнага зодчага кунізма таварыша Сталіна.

Тав. Патолячэў аб'яўляе XX з'езд Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі закрытым.

Дэлегаты з'езда з вялікім удзімам спываюць партыйны гімн «Інтэрнацыянал».

Адкрыццё ў Мінску манумента таварыша І. В. Сталіна

Дзесяткі тысяч мінчан сабраліся 21 верасня на расквечаную кучаю Цэнтральную плошчу сталіцы. Рабочыя фабрык і заводаў, служачыя устаноў, студэнты і выкладчыкі ВДУ і тэхнікумаў, вучоныя, работнікі мастацтва прыйшлі на мітынг, прысвечаны адкрыццю манумента Іосіфа Вісар'янавіча Сталіна. Гэты манумент узведзены беларускім народам у знак ягь абязмежнай любві і адданасці вялікаму правядыру працоўных.

... 16 гады. На трыбуну, устаноўленую ля падножжа манумента, падмаваюцца члены Бюро Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі, члены ўрада Савецкай Беларусі, прадстаўнікі арганізацый.

Мітынг, прысвечаны адкрыццю манумента таварыша Іосіфа Вісар'янавіча Сталіна, адкрывае сакратар Мінскага абласнога камітэта КП(б) тав. К. Т. Мазураў. Ён прадастаўляе слова сакратару Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі тав. Н. С. Патолячэву.

— Таварышы! — гаворыць Н. С. Патолячэў. — Сёння вялікі і радасны дзень у жыцці Беларускага народа, у жыцці сталіцы Савецкай Беларусі — адкрыццё манумента геніяльнага правядыра народаў, роднага і любімага Іосіфа Вісар'янавіча Сталіна.

Пад кіраўніцтвам партыі Леніна — Сталіна, з дапамогай вялікага рускага народа Беларускае народ адстаіў сваю свабоду і незалежнасць, упершыню ў шматвяковай гісторыі стварыў сваю дзяржаву.

З кожным днём расцвітае Савецкая Беларусь, развіваюцца яе прамысловасць, сацыялістычная сельская гаспадарка і культура — нацыянальная па форме, сацыялістычная па змесце.

Усімі сваімі дасягненнямі беларускі народ абавязан Комуністычнай партыі і вялікаму правядыру таварышу Сталіну.

З вялізарнай радасцю і натхненнем працоўныя Савецкай Беларусі сустракаюць вестку аб скліканні XIX з'езда Комуністычнай партыі Савецкага Саюза. У адной дружнай сям'і ўсіх народаў магучага Савецкага Саюза беларускі народ працуе над далейшым развіццём народнай гаспадаркі і культуры рэспублікі.

З іменем вялікага Сталіна звязаны наша жыццё, нашы пошэкі, нашы перамогі. Пад мудрым кіраўніцтвам вялікага Сталіна беларускі народ дасна згуртаваны ў адзіную маналітычную сям'ю з усімі народамі Савецкага Саюза, дасна згуртаваны вакол Комуністычнай партыі і яе Цэнтральнага Камітэта.

У Беларускага народа, у працоўных сталіцы Беларусі — Мінска асобае памучдэ глыбокай, шчырай сямойнай любві і гарачай удзячнасці вялікаму Сталіну. Гэта па яго ініцыятыве сталіца Савецкай Беларусі ўзнята з руін і паліпашчэў і дзпер становіцца адным з прыгажэйшых гарадоў нашай Радзімы.

Дадзім-жа слова нашаму любімаму, роднаму правядыру таварышу Сталіну прыкладзі ўсе сілы, каб выканаць план новай пяцігодкі!

Нажадзем нашаму дарогаму таварышу Сталіну многіх і многіх год жыцця на карысць і шчасце народаў Савецкага Саюза і працоўных усяго свету!

Няхай жыве і здраўствуе доўгія гады наш правядыр і настаўнік, родны і любімы таварыш Сталін!

Прамова тав. Патолячэва неаднаразова перапыняецца бурнымі апладысмантамі. Адушэў нясуцца воклічы прывітання ў часце вялікага Сталіна.

Ад імя і па даручэнню Цэнтральнага, Мінскага абласнога і гарадскога камітэтаў Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі, Вярхоўнага Савета, Савета Міністраў Беларускай ССР і Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных тав. Патолячэў адкрывае манумент вялікага правядыра, лепшага друга Беларускага народа Іосіфа Вісар'янавіча Сталіна.

Урачыста гучыць Гімн Савецкага Саюза. З манумента павольна спускаецца пакрывала, і перад позіркам сабраўшыхся прадстае бронзавая фігура Іосіфа Вісар'янавіча Сталіна, устаноўленая на гранітным пастаментам, акаймаваным беларускім нацыянальным арнамантам.

Над плошчай грывіць доўга не змаўкаючая аваяцыя.

Затым з прамовамі выступілі: электрарваршчык Антоніа трактарнага завода тав. М. Т. Антоніа, старшыня калгаса імя Сталіна Дзяржынскага раёна тав. І. К. Майсеевіч, прэзідэнт Акадэміі навук БССР тав. В. Ф. Купрэвіч, студэнтка Беларускага політэхнічнага інстытута імя І. В. Сталіна тав. Г. Э. Панамарчук, сакратар Мінскага гарадскога камітэта КП(б) тав. І. Д. Варвашэна.

Ад імя і па даручэнню выканкома горада тав. Варвашэна аб'яўляе пастанову выканаўчага камітэта Мінскага гарадскога Савета дэпутатаў працоўных аб перайменаванні цэнтральнай вуліцы горада Мінска ад Дома ўрада БССР да Маскоўскага шасэ (б. Савецкая і б. Пушкінская вуліцы) ў Пэрспект імя І. В. Сталіна.

Удзельнікі мітынгу з вялікім удзімам прымаюць прывітальнае пісьмо таварышу І. В. Сталіну.

Пленум Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі

24 верасня 1952 года адбыўся Пленум Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі, выбранага XX з'ездам КП(б) Беларусі. Пленум выбраў бюро Цэнтральнага Камітэта КП(б) Беларусі ў складзе наступных таварышаў:

ЧЛЕНЫ БЮРО ЦК КП(б) Б
Патолячэў Н. С., Зімянін М. В., Гарбуноў Ц. С., Кляшчэў А. Я., Казлоў В. І., Абрасімаў П. А., Цімашэнка С. К., Баскакаў М. І., Мазураў К. Т.

КАНДЫДАТЫ У ЧЛЕНЫ БЮРО ЦК КП(б) Б
Машэраў П. М., Макараў І. Н.

Пленум выбраў першым сакратаром ЦК КП(б) Беларусі тав. Патолячэва Н. С., другим сакратаром ЦК КП(б) Беларусі — тав. Зімяніна М. В., сакратаром ЦК КП(б) Беларусі — тав. Гарбунова Ц. С.

Пленум зацвердзіў загадчыкаў аддзелаў ЦК КП(б) Беларусі:

загадчыкам аддзела партыйных, профсаюнных і камсамольскіх органаў — тав. Макарава І. Н., загадчыкам аддзела прапаганды і агітацыі ЦК КП(б) Беларусі — тав. Халіпава Н. А., загадчыкам аддзела навукі і вышэйшых навучальных устаноў — тав. Кісялёва Г. Я., загадчыкам аддзела школьнай літаратуры і мастацтва — тав. Бусава К. П.,

загадчыкам аддзела цяжкай прамысловасці — тав. Іванова Ф. М., загадчыкам аддзела будаўніцтва і будаўнічых матэрыялаў — тав. Філімонава Д. Ф., загадчыкам аддзела лёгкай прамысловасці — тав. Семяніхіна Г. В.,

загадчыкам аддзела машынабудавання — тав. Маліненку Н. Д., загадчыкам транспартнага аддзела — тав. Пімяноўскага С. П.,

загадчыкам сельскагаспадарчага аддзела — тав. Красікава Н. П., загадчыкам адміністрацыйнага аддзела — тав. Рудака А. Д.,

загадчыкам планова-фінансаво-гандлёвага аддзела — тав. Малініна С. Н., загадчыкам аддзела па рабоце сярод жанчын — тав. Нікіфараву М. Ф.

Пленум зацвердзіў рэдактараў газет: рэдактарам газеты «Звязда» — тав. Драгуна Д. І., рэдактарам газеты «Савецкая Беларусія» — тав. Здаравеніна А. А., рэдактарам газеты «Калгасная праўда» — тав. Фёска В. І.

24 верасня 1952 года адбыўся Пленум Цэнтральнага Камітэта Комуністычнай партыі (большэвікоў) Беларусі. Старшынёй Цэнтральнай рэвізійнай камісіі выбран тав. Седых В. Я.

СПРАВАЗДАЧА ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА КП(б) БЕЛАРУСІ

Даклад сакратара ЦК КП(б) Беларусі тав. Н. С. ПАТОЛІЧАВА на XX з'ездзе КП(б)Б 20 верасня 1952 г.

ўведзены толькі ў 1943 калгасях з 5.929. Да канца года севазароты павінны быць уведзены амаль у адной тысячы калгасу. Задача заключалася ў тым, каб у 1953 годзе поўнаасноўна закончыць ўвядзенне севазарот у калгасях усходніх абласцей і ва ўсіх збудаваных калгасях заходніх абласцей БССР.

Неабходна рашуча палепшыць справу ўтвораў паліцыі. За апошні час партыйныя арганізацыі пачалі больш зацікавацца пытаннямі навапення і прымянення ўгнаенняў. У 1952 годзе ўнесена гною 13.917 тысяч тон і торфу — 11.977 тысяч тон (у 2—3 разы больш, чым уносіла ў 1948, 1949, 1950 гадах).

У сучасны момант, калі ўзровень механізацыі асноўных палёвых работ дастакова высокі, каб культурна і своєчасна апрацоўваць зямлю, пытанне ўтвораў паліцыі выйшла на першы план, як рашучае. Не разумеючы гэтага і не ведаючы патрабаванняў, значыць губіць справу, асуджаць сельскую гаспадарку на адставанне. Забеспечыўшы далейшы рост навапення і ўнесена пад павышэнне гною і торфу, шырока прымяняючы азначаныя кіслыя глебы, павялічыўшы павышэнне зямлі на ўгнаенне, мы можам на справе сур'ёзна ўспяць урадзіць беларускія глебы і павышыць выкапкі ў новай паліцыі па-стаўленай ЦК КП(б)Б задачу павышэння ўраджайнасці ўсіх сельскагаспадарчых культур і павелічэння іх квалітэта збору.

Неабходна далей з'язду, што да гэтага часу не выкананы рашэнні Літоўскага Пленума ЦК КП(б) і XIX з'езда КП(б)Б аб лютым пераходзе на гатункова павышэнне ў калгасях. У 1952 годзе гатункова павышэнне зямлі ажыццявілі ў 40,5 працэнта ад плошчы павышэння, а зямлі — 62,5 працэнта, і таму — толькі 45,3 працэнта, наасенная гаспадарка ў калгасях і райагенсгагах арганізавана зусім недавальна, наасенны ўчасткам не атаяцця сур'ёзна ўвагі.

Кожны калгас у рэспубліцы павінен пры любых умовах забеспечыць сабе ўласным высокакачэсным насеннем у размяр, неабходна для выкапкі павышэння сямей азійных і ярых культур, а таксама мець страхавы і пераходныя фонды насення. Такая задача, і мы павінны яе вырашыць.

З'езд КП(б)Б таксама павінен звярнуць увагу партыйных арганізацый на пытанні павышэння ўроўню агратэхнікі вырошчвання сельскагаспадарчых культур. Для гэтага ў нас ёсць усё неабходнае.

Для высокапрадукцыйнага выкарыстання машынай тэхнікі і правільнага прымянення ўсёга агратэхнічнага комплексу ў калгасях рэспублікі патрабуюцца навіцы ўзровень парадка на грамадскіх землях калгасу, арганізацыя работ на раскарчоўцы і ачыстцы зямель ад хмызнякоў, каменя.

За апошнія гады зроблена некалькі работ па ачыстцы грамадскіх землях калгасу ад хмызняку і каменя. За 1951 — 1952 гг. ачышчана ад хмызняку 217 тысяч гектараў і ад каменя 70 тысяч гектараў. Гэта толькі пачатак. З прычыны выключнага значэння ўсёй гэтай справы для калгаснага будаўніцтва ачыстка зямель павінна быць праведзена на працягу бліжэйшых двух-трох гадоў.

Ва ўмовах Беларускай ССР калгаснае значэнне для далейшага матугнага ўздыму сельскай гаспадаркі мае асушэнне і асваенне балот і забалочаных землях.

Партыя і ўрад забеспечылі Беларусь усім неабходным для таго, каб весці работы па асушэнню і асваенню балот больш высокімі тэмпамі. Створаны 15 машына-мелірацыйных станцый у сучасны момант паскорана аснашчана тэхнікай, якая дазваляе ажыццяўляць комплексную механізацыю важнейшых работ як па асушэнню, так і па асваенню балот. Зараз асушэнне балот і іх асваенне можа весці шырокім фронтам літаральна кожная з абласцей рэспублікі. Аднак гэты магчымасці мы рэалізуем яшчэ недавальна, тэхніка МТС і ММС, працоўныя рэсурсы калгасу недастаткова выкарыстоўваюцца на мелірацыйных работах.

Выключна вялікія перспектывы развіцця сельскай гаспадаркі рэспублікі дзяржава ў сувязі з асушэннем Палескай нізіны. У праекце дырэктывы XIX з'езда партыі на пятаму палігодзавому плану развіцця СССР на 1951—1955 гады запісана: «Правесці работы па асушэнню балот у Беларускай ССР, Украінскай ССР (у першую чаргу ў раёнах Палескай нізіны), Літоўскай ССР, Латвійскай ССР, Эстонскай ССР, Паўночна-заходніх і цэнтральных раёнах РСФСР, у Варонежскай нізіне і іншых раёнах».

Працоўныя рэспублікі ўспрымаюць дырэктыву аб асушэнні Палескай нізіны як новае праяўленне бацькоўскіх сталінскіх клопатаў аб Беларускай народзе.

Воляй Комуністычнай партыі ажыццяўляецца справядліва народная кара аб ператварэнні балот з ачагоў хвароб і галечы ў крыніцы замочнага і культурнага жыцця працоўных.

У праекце дырэктывы XIX з'езда партыі на пятаму палігодзавому плану развіцця СССР на 1951—1955 гады прадугледжваецца далейшае павелічэнне грамадскага палігодзавога жыцця і значны рост яго прадукцыйнасці.

Калгас і саўгасны рэспублікі маюць спрыяльныя ўмовы і магчымасці для таго, каб з часцю выканаць гэтую задачу. Але для гэтага неабходна перш за ўсё дзікаваць тым сур'ёзным недахопамі, якія тармажыць далейшае развіццё грамадскай жыццёвага ў калгасе і саўгасе Беларусі. Недавальняюча арганізавана справа

ўласнага ўзнаўлення грамадскага палігодзавога жыцця, вялікія страты ад пажару, забой і разбазарвання.

Адным з сур'ёзных недахопаў у развіцці грамадскага жыцця палігодзавога ўздыму ўдзельная вага матугнага палігодзавога ў калгасе рэспублікі вельмі нізкая прадукцыйнасць грамадскага жыцця. У сувязі з гэтым у значнай частцы калгасу грамадская жыццёвага ўздыму не прыносіць жадаемых даходаў. За 1951 год даходы ад грамадскай жыццёвага ўздыму склаў усёго толькі 17 працэнтаў ад агульнага грашованага даходу калгасу.

Сур'ёзна пераходзіць у справе далейшага павелічэння палігодзавога жыцця і асабліва павышэння яго прадукцыйнасці з'яўляецца адставанне ў развіцці кармавой базы ў калгасях.

Тав. Патолічаў гаворыць, што неабходна рашуча палепшыць кармавую базу жыццёвага ўздыму, узяць тэмпы будаўніцтва жыццёвага ўздыму павышэння механізацыі працавіцей работ на фермах, палепшыць ветэрынарнае і аэаахічнае абслугоўванне жывёлы, умацаваць кадры работнікаў грамадскай жыццёвага ўздыму.

Абавязкі партыйных арганізацый Беларусі — глыбей уваходзіць у справу грамадскай жыццёвага ўздыму, забеспечыць далейшае павышэнне яго колькасці і якасця павышэння, як гэтага патрабуюць партыя і ўрад.

Далей тав. Патолічаў гаворыць аб неабходнасці далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасу.

Змагаючыся за арганізацыйна-гаспадарчае ўмацаванне калгасу, за павелічэнне іх натуральных і грашовых даходаў, партыйныя арганізацыі павінны забеспечыць накіраванне капіталаўкладанняў калгасу ў першую чаргу, на развіццё грамадскай гаспадаркі — будаўніцтва гаспадарчых і жыццёвага ўздыму памешканняў, мелірацыйных збудаванняў, валаў, стварэння аграрна-мелірацыйных насаджэнняў, расчыстка зямель ад хмызняку, будаўніцтва калгасных электрастанцый і іншых збудаванняў, неабходных для паспяховага развіцця грамадскай гаспадаркі калгасу і павелічэння даходаў калгасу і калгаснікаў.

Неабходна дабіцца, каб калгас, побач з выкананнем абавязкаў перад дзяржавай і паспяховым развіццём грамадскай гаспадаркі, меў магчымасць значна больш выдаваць калгаснікам на працягу года ў выніку зусім невялікіх, калі ў выніку дроннага кіраўніцтва ў цэлым радзе калгасу мала выдаецца калгаснікам на працягу, а некаторыя кіраўнікі раённаў лічаць гэта зусім нормальным і мала турбуюцца наконт гэтага.

У калгасе рэспублікі да гэтага часу не ліквідаваны парушэнні Статута сельскагаспадарчай арцыі.

Плоўна і рашуча ажыццяўляюць ўсіх парушэнняў Статута сельскагаспадарчай арцыі, выдаленне і пакаранне віноўнікаў раскідання калгаснага добра, як крымінальных злачынцаў, наўхільнае ажыццяўленне дырэктывы ЦК КП(б) і Саюзаўна ўрада аб ахове калгаснага ладу ад усялякіх замахаў яго ворагаў, шырока прыцягненне мас калгаснікаў да кіравання справай з'яўляецца важнейшай задачай партарганізацыі Беларусі ў справе далейшага арганізацыйна-гаспадарчага ўмацавання калгасу.

Асяцяляючы пытанні работы МТС, тав. Патолічаў гаворыць:

Дзякуючы велізарнай дапамозе, аказанай Цэнтральным Камітэтам КП(б) і Саюзным уладам у справе павышэння матурыяльна-тэхнічнага аснашчэння сельскай гаспадаркі рэспублікі, узровень механізацыі асноўных сельскагаспадарчых работ у Беларусі ў параўнанні з даваенным 1940 годам павысіўся больш чым у два. Штогод узрастае аб'ём трактарных работ, выкарыстоўваюцца машына-трактарныя станцыі ў калгасях.

У сучасны момант машына-трактарныя станцыі рэспублікі ўжо ў значнай меры ажыццяўляюць і маюць магчымасць завяршыць у бліжэйшы час комплексную механізацыю вырошчвання важнейшых сельскагаспадарчых культур.

Машына-трактарныя станцыі ўмацоўваюцца кваліфікаванымі кадрамі. Калі ў 1949 годзе ў МТС працавала 1.023 аграломы, то дзямір працуе 1.508, колькасць механікаў узрасла з 1.033 да 2.282 — у два разы.

З прычыны недастатковай наяўнасці інжынераў-механікаў у сельскай гаспадарчых рэспублікі быў створаны спецыяльны механізацыйны сельскай гаспадаркі ў Беларускай сельскагаспадарчай акадэміі, аддзяленне механізацыі сельскай гаспадаркі ў політэхнічным інстытуце імя Сталіна. Пятер Саюзны ўрад прыняў рашэнне аб стварэнні ў г. Мінску інстытута механізацыі сельскай гаспадаркі. У 1953 годзе пачнецца яго будаўніцтва. Створана таксама дадаткова два тэхнікумы і 13 школ механізацыі сельскай гаспадаркі.

Галоўнай задачай работнікаў машына-трактарных станцый, як і ўсіх працоўных сельскай гаспадаркі, з'яўляецца барацьба за павышэнне ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці грамадскай жыццёвага ўздыму.

Партыя патрабуе ад нас забеспечыць палепшэнне работы машына-трактарных станцый, расшырыць іх дзейнасць па механізацыі працавіцей работ ва ўсіх галінах калгаснага будаўніцтва і павышэння адказнасці МТС за выкананне планаў па ўраджайнасці сельскагаспадарчых культур і прадукцыйнасці жыццёвага ўздыму.

Партыйныя арганізацыі Беларусі павінны ўзначаліць палітычную і працоўную

актыўнасць калгаснага сялянства, якое разам з усім савецкім народам рыхтуецца сустрэць XIX з'езд партыі новымі вытворчымі перамогамі, забеспечыць паспяховае выкананне сацыялістычных абавязкаў, узятых у пісьме таварышу Сталіну.

Мы павінны, гаворыць тав. Патолічаў, значна павысіць узровень палітычнай і арганізатарскай работы кіруючых партыйных органаў, усіх калгасных і тэрытарыяльных пярэічных партарганізацый у барацьбе за выкананне галоўнай задачы ў сельскай гаспадарцы і на аснове большэвіцкага выканання дырэктывы XIX з'езда партыі забеспечыць далейшы матугна і выхільны ўздым сацыялістычнай сельскай гаспадаркі Савецкай Беларусі.

Вялікую ўвагу тав. Патолічаў у сваім дакладзе аддаў пытанню далейшага ўздыму матурыяльнага добраўрабавання працоўных.

За гады паміж XIX і XX з'ездамі КП(б) Беларусі далейшы ўздым матурыяльнага і культурнага ўзроўню беларускага народа знойшоў сваё выражэнне ў інтэнсіўным росце нацыянальнага даходу, у павелічэнні колькасці рабочых і служачых, занятых на ўсіх галінах народнай гаспадаркі БССР; у павелічэнні вытворчасці прадметаў шырокага ўжытку, палепшэнні савецкага гандлю; у ажыццяўленні велізарнай праграмы жыццёвага будаўніцтва, добраўрабавання гарадоў і будаўніцтва жылля ладу для калгаснікаў; у далейшым расшырэнні сеткі і палепшэнні дзейнасці школ, тэхнікумаў і вышэйшых навучальных устаноў, культуры-асветных устаноў і устаноў аховы адукацыі.

Добрабыт мас узрасла ў выніку наўхільнага правядзення ЦК КП(б) і Саюзным уладам палітыкі зніжэння рознічных цен на тавары масавага ўжытку, ад чаго працоўныя Беларусі выйгралі дзесяткі мільянаў рублёў. У выніку гэтага значна павялічылася рэальная заработная плата рабочых і служачых і даходы сялянства.

За перыяд з 1948 па 1951 год колькасць рабочых і служачых, занятых ва ўсіх галінах народнай гаспадаркі рэспублікі, узрасла на 24,3 працэнта; у прамысловасці гэты рост склаў 25,5 працэнта, у будаўніцтве — 27,8 працэнта. Фонд заробатнай платы рабочых і служачых урос у 1951 годзе ў параўнанні з 1948 годам на 37 працэнтаў. Апрача таго рабочыя і служачыя атрымалі ад дзяржавы мільярды рублёў на завяршэнне іх сацыяльна-культурных патраб.

Вялікую ўвагу ў сваім дакладзе тав. Патолічаў аддаў ідэалагічнай рабоце Комуністычнай партыі Беларусі.

Кіруючыя рашэнні ЦК КП(б) і ўказанні таварыша Сталіна, Комуністычнай партыі Беларусі забеспечылі далейшы ўздым ідэалагічнай работы ў рэспубліцы.

На сучасным этапе, калі савецкі народ ажыццяўляе паспяховы пераход ад сацыялізму да камунізму, важнейшае значэнне набывае марксісцка-ленінская партыя ўсіх нашых партыйных і дзяржаўных кадраў.

Усё наша партыйнае і дзяржаўнае будаўніцтва, развіццё сацыялістычнай эканомікі, навуцы і культуры абіраюцца на марксісцка-ленінскую тэорыю.

«Марксізм ёсць навука аб законах развіцця прыроды і грамадства, навука аб рэвалюцыйных прычынках і эксплуатаемых мас, навука аб перамоце сацыялізму ва ўсіх краінах, навука аб будаўніцтве камуністычнага грамадства» (І. Сталін. «Марксізм і пытанні мовнаўстава»).

Таму веданне марксісцка-ленінска ўсімі нашымі кадрамі з'яўляецца абавязковай умовай таго, каб камуністы, кіруючыя партыйныя і савецкія работнікі маглі свабодна арыентавацца ў знешняй і ўнутранай абстаноўцы, глыбока разумець палітыку партыі і на гэтай аснове правільна вырашаць складаныя пытанні камуністычнага будаўніцтва.

У 1951 — 1952 навучальным годзе ў партыйнай арганізацыі рэспублікі працавала: 14 вачэрных універсітэтаў марксісцка-ленінскага, 273 вачэрныя партыйныя школы, 53 гурткі па вывучэнню дыялектычнага і гістарычнага матурыялізму, 33 гурткі па вывучэнню палітычнай эканоміі, 6.182 гурткі па вывучэнню гісторыі КП(б), 2.398 палітшкол і 1.566 гурткі па вывучэнню біяграфій В. І. Леніна і І. В. Сталіна.

Многія члены і кандыдаты партыі займаюцца ў вышэйшых і сярэдніх навучальных установах, у вачэрных агульнаадукацыйных школах. Рэзнымі формамі вучбы ахоплены 123.700 камуністаў і 69 тысяч беспартыйных.

ЦК КП(б)Б, аб'ямамі, гаркамамі і райкомамі КП(б)Б праведзена палігодзавая работа па палепшэнню саставу прапагандастаў, па павышэнню іх тэарэтычнага ўзроўню і метадзічнай падрыхтоўцы.

Прапагандацкая работа патрабуе інтэнсіўнага павышэння тэарэтычных ведаў, глыбокага вывучэння жыцця, удасканалвання метадзічнага майстэрства. Каб стаць кваліфікаваным прапагандастам, гаворыць В. І. Ленін, «треба многа навучыцца і набыць вопыт... і такіх людзей граба спецыялізаваць, займаць іх цапкам і бератчы субуга».

За справядлівым перыяд у партыйнай школе пры ЦК КП(б)Б і на дзевяцінасяціна курсах падрыхтаваны 322 штатныя прапагандасты. Падрыхтоўка няштатных прапагандастаў праводзілася штогод на курсах пры ЦК, аб'ямамі і гаркамамі партыі. За 1949 — 1951 гг. на

курсах падрыхтавалі 12.703 няштатных прапагандасты. Летам гэтага года на двухмесячных курсах пры ЦК КП(б)Б і на месячных курсах пры аб'ямамі партыі прайшлі падрыхтоўку 2.273 чалавекі. Усё гэта прывяло да палепшэння якасця саставу прапагандастаў.

У сучасны момант у Комуністычнай партыі Беларусі прадуе звыш 1.700 штатных і няштатных лектараў. Гэта дзволі вялікі атрад прапагандастаў, зольных пры належным кіраўніцтве і ўвазе да іх з боку партыйных арганізацый забеспечыць далейшае павышэнне ідэалагічнага ўзроўню заняткаў, лекцый і кансультацый у сістэме партыйнай асветы.

У партыйнай прапагандзе важнае месца займае лекцыйная работа. За справядлівым перыяд значна расшырылася лекцыйная прапаганда, павялічылася колькасць лекцый для партыйнага актыву, радавых камуністаў, інтэлігенцыі, а таксама для рабочых і калгаснікаў. За 1951 — 52 навучальны год было прычытана 30.892 лекцыі, амаль у тры разы больш, чым у 1949—50 навучальным годзе. Некалькі палепшалася якасць лекцыйнай прапаганды. Да лекцыйнай прапаганды партыйныя арганізацыі прыцягнулі вялікую групу інтэлігенцыі — настаўнікаў, урачоў, спецыялістаў сельскай гаспадаркі.

Выдатнай падзеяй у ідэіным жыцці Комунаркі Беларусі і ўсіх працоўных рэспублікі з'явіўся выпуск на беларускай мове 4-га выдання Творы В. І. Леніна і трынаццятмай Творы І. В. Сталіна. Гэта даю магчымасць яшчэ шырай разгарнуць прапаганда марксісцка-ленінскай тэорыі, умацніць камуністычнае выхаванне працоўных.

За апошнія два гады Дзяржвыдавецтва БССР выпусціла 83 назвы твораў Маркса, Энгельса, Леніна і Сталіна тэрэжом і мільён 370 тысяч экзэмпляраў. Хутка беларускі народ атрымае на сваёй роднай мове «Капітал» Карла Маркса.

Побач са станаўчымі бакамі ў партыйнай прапагандзе маюць месца яшчэ сур'ёзныя недахопы. Гэтыя недахопы, перш за ўсё, заключаюцца ў тым, што некалякая частка камуністаў фактычна не вучыцца. Гэта адносіцца ў пэўнай меры да часткі кіруючых работнікаў. Некаторыя з іх выкарыстоўваюць форму самастойнай вучбы, як шырму для прыкрыцця свайго нежадання павысць ідэалагічна-тэарэтычны ўзровень. Як ні дзіўна, сустракаюцца такія кіраўнікі, якія, скончыўшы тую ці іншую навучальную ўстаноў, лічаць, што яны ўжо ўсё пасцілі, і не бярэцца за кнігу. Гэтым знаўчыцца таварышам граба нашай напамінаць аб тым, што сістэматычнае наўгарэнне «агульнавядомых» ісцін — адзін з лепшых сродкаў марксісцка-кага выхавання кадраў.

Справу граба арганізаваць такім чынам, каб рэспубліканскія, абласныя, гарарскія і раённыя кіраўнікі, партыйныя і савецкія работнікі служылі прыкладам у вучэбнай гісторыі і тэорыі большэвіцкай партыі. Треба ўдзяваць гэтыя кадры ў павышэння знешняй партыйнай асветы — вачэрныя універсітэты марксісцка-ленінска і партыйныя школы, тэарэтычныя семінары, гурткі. Задача заключаецца ў тым, каб рашуча палепшыць партыйную прапаганду, узяць яе ідэалагічна-тэарэтычны ўзровень.

Сур'ёзны недахоп усёй прапагандацкай работы ў рэспубліцы заключаецца ў тым, што многія партыйныя арганізацыі звяртаюць увагу толькі на арганізацыйны бок справы, упускаючы пры гэтым галоўнае, рашучае — ідэіны змест заняткаў школы і гурткі, лекцый і кансультацый. Ліквідацыя гэтага недахопу павінна забеспечыць уздым усёй прапагандацкай работы на новую ступень.

Выключна важнае значэнне мае наша партыя камуністычнаму выхаванню працоўных, як аднаму з рашучых фактараў паспяховага руху ўперад, да камунізму.

Забеспечэнне шпаркага развіцця прадукцыйнага сілу, стварэнне багацця матурыяльных каштоўнасцей, як важнейшай умовы пераходу ад сацыялізму да камунізму, патрабуюць мабілізацыі ўсіх творчых зольнасцей савецкіх людзей, высокага ўсведамлення іх абавязку перад Радзімай.

В. І. Ленін гаворыць: «... Чым глыбей пераўтварэнне, якое мы хочам зрабіць, тым больш треба ўзяць цікавасць да яго і сядзімы адносіны, пераказань у гэтай неабходнасці новай і новай мільёны і дзесяткі мільянаў».

У раёнах ЦК КП(б)Б неаднаразова падкрэслівалася, што агітацыя з'яўляецца ў руках партыі мадзічным сродкам павышэння і шырокага асяцялення перад масамі працоўных горада і вёскі палітычных і эканамічных мерпрыемстваў савецкай улады і ўсіх выдатных падзей унутранага і міжнароднага жыцця.

Кіруючыя ўказанні правядураў нашай партыі і пастановы ЦК КП(б)Б па ідэалагічных пытаннях, партыйныя арганізацыі рэспублікі палепшылі за апошнія гады пастаўку масава-палітычнай работы срод рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі. Да правядзення агітацыйна-масавай работы прыцягнута больш 170 тысяч агітатараў. Агітатарамі працуюць 60.515 камуністаў, 54 тысячы комсомольцаў і больш 55 тысяч беспартыйных.

Задачы камуністычнага будаўніцтва патрабуюць ад партыйных арганізацый рашучага пераадолення сур'ёзных недахопаў у палітычнай рабоце срод працоўных, шырокага і ўсебаковага разогтвання масавай агітацыі ў горадзе і вёсцы,

далейшага павышэння яе ідэінага ўзроўню. Кіраваць масава-палітычнай работай, павышаць яе ідэіны ўзровень — гэта азначае, перш за ўсё, кілапаліца аб палігодзавым і выхаванні кадраў агітатараў. Агітатараў павінны быць справяраны, палітычна пісьменныя людзі з ліку камуністаў і беспартыйных перадавых рабочых, калгаснікаў і інтэлігенцыі.

У арганізацыі і правядзенні масава-палітычнай работы срод працоўных вядучая роля належыць кіруючым кадрам. В. І. Ленін, надючы велізарнае значэнне асабістай сувязі кіраўнікоў з масамі, выступеньем на сходах працоўных, указваў, што без асабістага ўдзялення, без выступленняў на сходах няма палітычнай дзейнасці.

Гэтая форма палітычнай работы ў масах у нас, у Комунаркі Беларусі, трывала ўвайшла ў практыку работы партыйных арганізацый. Пры ЦК, аб'ямамі, гаркамамі і райкомамі КП(б)Б створаны групы дакладчыкаў, якія аб'ядноўваюць каля 12 тысяч чалавек. За два гады дакладчыкамі прычытана 243.000 дакладаў, якімі ахоплены каля 20 мільянаў чалавек. ЦК, аб'ямамі, гаркамамі і многія райкомы КП(б)Б рэгулярна падводзяць вынікі выступленняў у палітычным дакладамі па кожнай тэме, прычым рашэнні на асобных пытаннях, якія ставяць працоўныя перад дакладчыкамі.

ЦК КП(б)Б лічыць, што сістэматычнае выступленне з палітычнымі дакладамі на сходах працоўных з'яўляецца найпершым абавязкам усіх кіруючых партыйных і савецкіх работнікаў і павінна стаць большэвіцкай традыцыяй у нашай арганізацыі.

Далей тав. Патолічаў спыняецца на рабоце культуры-асветных устаноў і кінасеткі, радыёфікацыі і радыёвешчанні, фізічным выхаванні працоўных.

Комуністычная партыя настольна кілапаліца аб росце фізкультурнага руху ў краіне, разглядаючы фізкультуру, як адзін з важнейшых сродкаў палітычнага выхавання працоўных, падрыхтоўкі савецкага народа да працы і актыўнай абароны Радзімы.

ЦК КП(б)Б Беларусі неаднаразова абмяркоўваў пытанні фізкультуры і спорту і прымаў меры да росту фізкультурнага і спартыўнага руху ў рэспубліцы. Калі на 1 студзеня 1949 года ў нас было 3.130 калектываў фізкультуры і ў іх саставіла 150 тысяч чалавек, то дзямір ёсць 12.624 калектывы, якія аб'ядноўваюць 1.200.000 фізкультурнікаў.

Са стварэннем добраахвотнага спартыўнага таварыства «Калгаснік» ажыццявілася фізкультурная работа ў сельскай мясцовасці. Таварыства «Калгаснік» з'яўляецца самым масавым спартыўным таварыствам Беларусі. У яго радак налічваецца каля 300 тысяч чалавек, за кароткі час падрыхтавана больш 64 тысяч значкаў ІІІА першай і другой ступені і 8.203 спартсмены-разраднікі.

Уцягненне мільёнаў чалавек у рады фізкультурнікаў — вялікае дасягненне. Але гэта толькі пачатак справы. Галоўнае цяпер заключаецца ў тым, каб партыйныя і комсомольскія арганізацыі забеспечылі разогтванне масавай вучэбна-спартыўнай работы ў калектывах фізкультуры, уцягненне ўсіх фізкультурнікаў у сістэматычныя заняткі ў спартыўных секцыях, удзел у спартыўных спаборніцтвах, далейшае павышэнне ўроўню спартыўнага майстэрства. Неабходна забеспечыць шырокае развіццё ўсіх відаў спорту — гімнастыкі, лёгкай атлетыкі, плавання, лыжнага і вясельнага спорту, футбалу і іншых. Асабліва ўвага павінна быць звернута на стварэнне спартыўных баз і збудаванняў, без чаго немагчыма далейшае паспяховае развіццё масавага фізкультурнага руху і павышэнне майстэрства спартсменаў.

Тав. Патолічаў гаворыць аб палепшэнні і развіцці друку і кінавыдавецкай справы ў рэспубліцы.

Перыяд з XIX да XX з'езда, указвае даклад тав. Патолічаў, азнаменаваны далейшым развіццём народнай адукацыі ў рэспубліцы. За гэтыя гады ў гарадах і вёсках БССР пабудаваны сотні школьных будынкаў, ажыццяўлен паўсамясны пераход на ўсеагульнае сямігадовае навучанне. Сетка сямігадовай школы павялічылася на 774 школы і сярэдні — на 530.

За пасляваенныя гады звыш 310 тысяч чалавек у рэспубліцы скончылі школы рабочай і сельскай моладзі. Значна расшырана сетка пазашкольных і метадзічных устаноў. У школах працавала ў прайшоўшым навучальным годзе 67.420 настаўнікаў. Колькасць настаўнікаў у параўнанні з 1949 годам павялічылася больш чым на 7 тысяч чалавек, а ў параўнанні з 1940 годам — на 11.459 чалавек.

З года ў год растуць асігнаванні на народную адукацыю. У 1940 годзе ад агульнага бюджэту асігнаванні на народную адукацыю складалі 29,4 працэнта, а ў 1949 годзе — 34,5 працэнта, у 1952 годзе — 38,2 працэнта.

У гэтых ліках знаходзяць сваё яркае выражэнне клопаты партыі, Савецкага ўрада і асабіста таварыша Сталіна аб беларускім народзе, аб выхаванні маладога пакалення будаўнікоў камунізму.

Цяпер перад савецкай школай паўстаў рад новых задач. Яны вызначаюцца агульнымі задачамі будаўніцтва камунізму ў нашай краіне. Па-новаму ставіцца праблема агульнаадукацыйнага і політэхнічнага навучання, пытанні сувязі тэо-

ры з практыкай у працэсе навучання, з падрыхтоўкай вучняў да практычнай дзейнасці.

Таварыш Сталін вучыць, што агульнаадукацыйнае і політэхнічнае навучанне з'яўляецца адной з неабходных умоў падрыхтоўкі пераходу да камунізму. Агульнаадукацыйная школа павінна не толькі ўзбройваць вучняў сістэматычнымі і трывалымі ведамі асноў навуц, але і вучыць іх, як гэтыя веды выкарыстаць у вытворчай дзейнасці людзей, навучыць і стварэння дзейнасці вяды на практыцы.

Партыйным і савецкім органам, Міністэрству асветы неабходна правесці рашучыя меры па пераходзе к канцу палігодкі ад сямігадовай адукацыі да ўсеагульнай сярэдняй адукацыі (дзевяцігодка) у сталіцы рэспублікі, гарадах рэспубліканскага падпарадкавання і буйнейшых прамысловых цэнтрах, падрыхтаваць умовы для публічнага ўжыццяўлення ў навуцнай паліцыі ўсеагульнай сярэдняй адукацыі ў астатніх гарадах і сельскай мясцовасці, пераходу да ўсеагульнага політэхнічнага навучання. Неабходна звярнуць сур'ёзную ўвагу на далейшае расшырэнне тэмпаў школьнага будаўніцтва, умацаванне вучэбна-матурыяльнай і гаспадарчай базы школ, падрыхтоўку кадраў настаўнікаў, якіх нам спатрабаюць ў байжэйшыя гады ў яшчэ большай колькасці.

ЦК КП(б) Беларусі аддаваў значную ўвагу развіццю навуцы і ідэінай загартоўцы кадраў савецкай інтэлігенцыі, сістэматычна абмяркоўваў работу ВНУ, Акадэміі навуц, яе інстытутаў.

За справядлівым перыяд КП(б) Беларусі дабілася значнага расшырэння сеткі ВНУ і навукова-даследчых інстытутаў. Створаны Гродзенскі сельскагаспадарчы інстытут, Брэсцкі і Мазырскі педагагічны інстытуты і Бабруйскае настаўніцкае інстытут. Рэарганізавана Баранавіцкі настаўніцкі інстытут у педагагічны. У Мінску стварэцца Інстытут механізацыі сельскай гаспадаркі, тэатральны інстытут рэарганізуецца ў масацкі інстытут. Адрэацы новыя факультэты і спецыяльнасці ў існуючых ВНУ па геалогіі, глебазнаўству, эканоміцы сельскай гаспадаркі, аўтагратарнай справе, механізацыі сельскай гаспадаркі, архітэктуры, хімічнай перапрацоўкі торфу, апрацоўкі металу і дрэва, электраабстаўкаванню прамысловых прадпрыемстваў і г. л.

Рост навуковых кадраў, расшырэнне сеткі і ўмацаванне матурыяльна-

